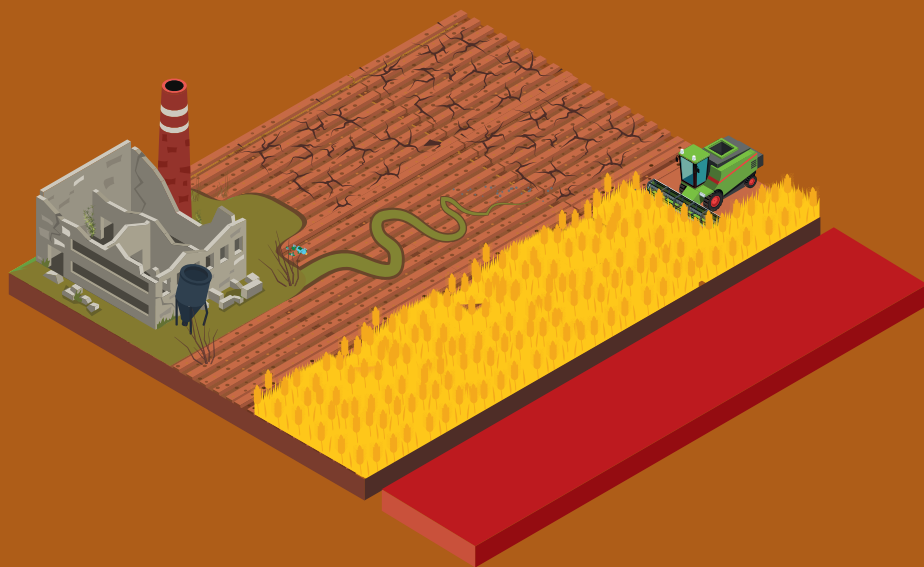

8 z 10 obyvatel

České republiky se shoduje, že znečišťování zemědělské půdy je velmi nebo dosti závažný globální problém.

9 z 10 obyvatel

České republiky si myslí, že zemědělství pomáhá k zachování a ochraně venkovských oblastí a přispívá ke kráse venkova.

Zemědělství

Zemědělství v roce 1993

Zemědělství v posledních 25 letech prošlo obdobím změn. Dlouhodobě se hospodaří především konvenčním způsobem, který se zaměřuje na dosažení maximálního výnosu a zisku pěstováním speciálních odrůd, aplikací organických a minerálních hnojiv a používáním těžké agrotechniky. Od počátku 90. let 20. století se prosazuje ekologické zemědělství.

Trvalé travní porosty
20,4 %

Ovocné sady
1,2 %

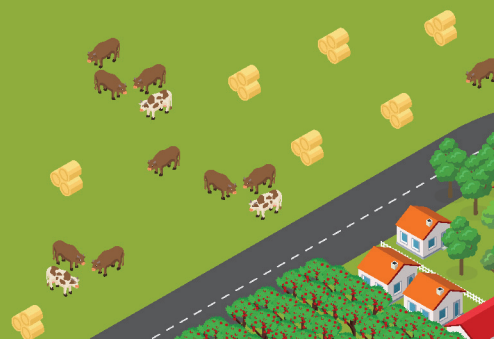
Chmelnice
0,3 %

Vinice
0,4 %

Zahrady
3,7 %

Celková výměra
zemědělského
půdního fondu
4 282 142
ha

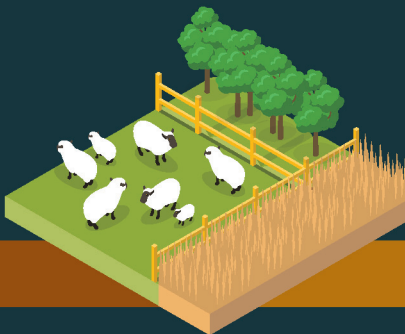
Orná půda
74,1 %

Dotace v zemědělství

Stát podporuje zemědělskou výrobu (včetně rybářství) např. zlepšením ekonomické situace podniků (zejména přímé podpory zemědělcům, podpory tržních cen) či zlepšením vztahu zemědělství k životnímu prostředí (agroenvironmentální opatření). Příkladem podpor jsou i kompenzace za plošné dopady sucha nebo podpora investic z evropských fondů do zemědělské infrastruktury a techniky.

Dotace celkem
1995–2017
**571
mld. Kč**

Investice celkem
1995–2017
**538
mld. Kč**

Investice v zemědělství

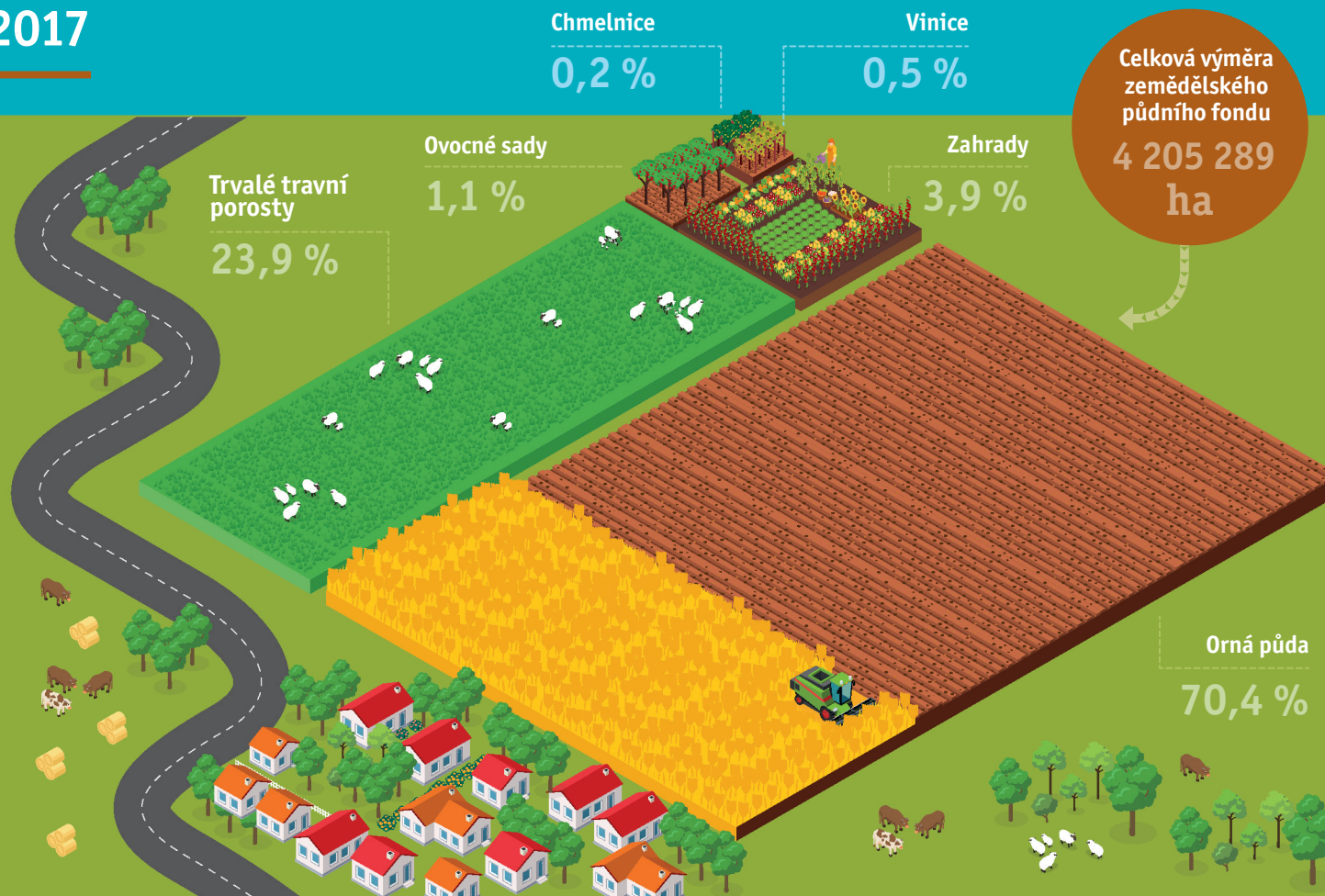
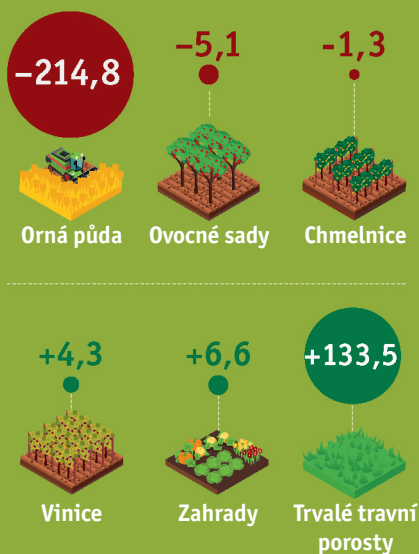
Zemědělské podniky (včetně rybářských) v letech 1995–2017 i díky dotační podpoře proinvestovaly téměř 538 mld. Kč, což v průměru odpovídá 2,6 % celkových investic v ČR.

Zemědělství v roce 2017

Změna v ploše 1993–2017 | tis. ha

Celková výměra zemědělského půdního fondu se mezi roky 1993 a 2017 snížila o 76,9 tis. ha, nejvíce ubylo orné půdy, a to o 214,8 tis. ha.

Celková výměra zemědělského půdního fondu
4 205 289
ha

Kontrola podmíněnosti (Cross Compliance)

Od roku 2009 je vyplácení finančních podpor podmíněno plněním standardů udržování půdy v dobrém zemědělském a environmentálním stavu a dodržováním povinných požadavků na hospodaření. Pokud žadatel podmínky nedodrží, dotace může být snížena či v krajním případě neposkytnuta.

Hnojiva

Hnojiva, ať už minerální, statková nebo organická, jsou významnou součástí zemědělské výroby, doplňují do půdy živiny a také humus.

Celková spotřeba minerálních hnojiv

Rok	Spotřeba (kg/ha)
1993	63,5
2017	138,2

Přípravky na ochranu rostlin a rostlinných produktů

Spotřeba přípravků na ochranu rostlin je ovlivňována aktuálním výskytem chorob a škůdců plodin v daném roce.

Celková spotřeba přípravků

Rok	Spotřeba (mil. kg)
1996	3,9
2017	4,7

Rybářství

Produkční rybářství je významnou součástí zemědělství, resp. živočišné výroby. Hlavní součástí produkčního rybářství je tradiční rybníkářství, které plní kromě produkce ryb kulturní a regulační ekosystémové funkce v krajině. Slouží k hnízdění ptactva a vytváří vhodná ochranná teritoria pro zvěř, a také přispívá k zachování druhové diverzity. Naopak intenzivní rybníkářství se podílí na eutrofizaci povrchových vod.

Produkce tržních ryb

Produkce tržních ryb je dlouhodobě stabilní ve výši cca 20 tis. t ročně. Stabilní je také druhové zastoupení tržních ryb s převládajícím zastoupením kapra obecného (dlouhodobě cca 87 %), a také spotřeba ryb, která se dlouhodobě pohybuje kolem 5 kg/obyv./rok.

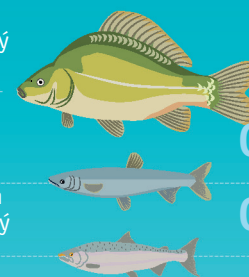
Celková produkce tržních ryb

1993 20,1 tis. tun
2017 21,7 tis. tun

Jaké druhy se nejvíce loví | tis. tun živé hmotnosti, 2017

Kapr obecný 21,2 tis. tun
Amur bílý 0,7 tis. tun
Pstruh duhový 0,6 tis. tun

Rybníky a vodní nádrže

Na území ČR se nachází více než 24 tis. rybníků a vodních nádrží, jejichž celková plocha představuje téměř 52 tis. ha, z toho je v Čechách a na Moravě využito k chovu ryb více než 41 tis. ha rybníků. Teoretický objem vody v rybnících může činit zhruba 600 mil. m³, skutečné množství vody v rybnících se pohybuje kolem 400 mil. m³. Příčinou je vysoký stupeň zabahnění rybníků.

~24 tis. rybníků a vodních nádrží

~41 tis. ha celková plocha rybníků

~52 tis. ha celková plocha rybníků a vodních nádrží

Rybářské revíry

Hospodaření v rybářských revírech spočívá v obhospodařování říčních systémů a udržování rybích společenstev v lokalitách, kde je rekreační rybolov prováděn lovem na udici.

~2 000 rybářských revírů

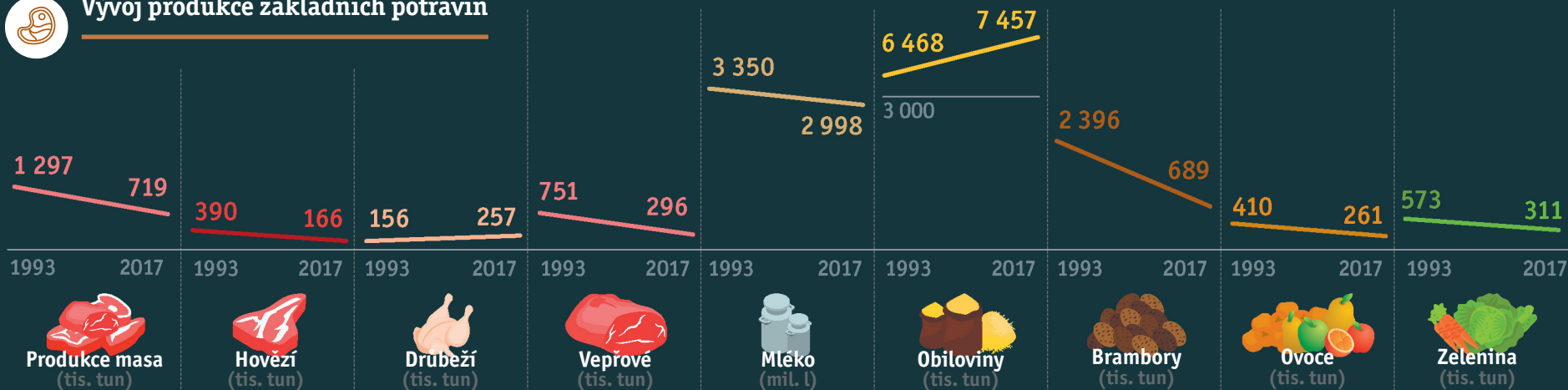
42 tis. ha výměra rybářských revírů

350 tis.

registrovaných členů se zájmem o rekreační rybolov

Vývoj produkce základních potravin

Biopaliva v roce 2017

V roce 2005 byl schválen program výroby biopaliv, který umožňuje řešit možnosti využití zemědělské produkce v nepotravinářské sféře. V ČR se nejvíce využívá metylester řepkového oleje (MEŘO) jako náhrada motorové nafty, a také bioetanol jako náhrada benzínu. Uplatňování biopaliv je možné jak v podobě nízkoprocentních příměsí do fosilních pohonných hmot, tak i jako vysokoprocentní směsi nebo čistá biopaliva využívaná ve speciálně upravených pohonných jednotkách.

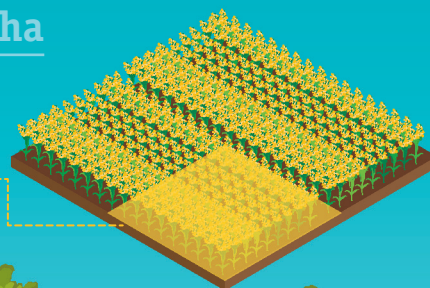
Řepka olejka

394 262 ha

sklízňová plocha
řepky olejky

32,8 %

podíl plochy
zpracované
na MEŘO

Výroba biopaliv

162 619 ha

plochy zemědělské
půdy využívané pro
výrobu biopaliv

4,7 %

podíl z celkové
obhospodařované půdy

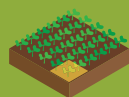
Cukrovka technická

66 101 ha

sklízňová plocha
cukrovky

13,3 %

podíl plochy
zpracované
na bioethanol

Kukuřice na zrno

85 995 ha

sklízňová plocha
kukuřice na zrno

28,6 %

podíl plochy
zpracované
na bioethanol

Pšenice

832 062 ha

sklízňová plocha pšenice

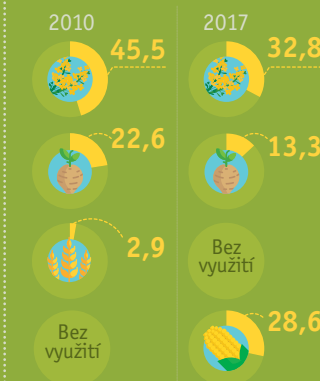
—*

podíl plochy
zpracované
na bioethanol

*Pšenice nebyla
využita na výrobu
bioethanolu.

Podíl ploch daných plodin zpracovaných na biopaliva | %

Je ČR soběstačná v produkci potravin?

Soběstačná produkce

Mléko

Hovězí
maso

Obiloviny

Řepka

Cukr

Nesoběstačná produkce

Vepřové
maso

Drůbeží
maso

Vejce

Čerstvá
zelenina

Čerstvé
ovoce

Brambory

Míra potravinové soběstačnosti je vypočtena jako podíl domácí spotřeby na celkové produkci dané komodity.

Potravinové banky

Existují neziskové charitativní organizace, které přijímají potraviny od dárců a dále je přerozdělují lidem, kterým hrozí hlad. Od roku 2018 díky změně zákona musejí obchody s plochou nad 400 m² povinně nabízet neprodejné jídlo charitě a neziskovým organizacím. Potravinové banky jsou největším příjemcem těchto potravin a přijímají potraviny v maximálním možném množství od všech velkých obchodních řetězců.

Počet potravinových bank v ČR

1993 2017

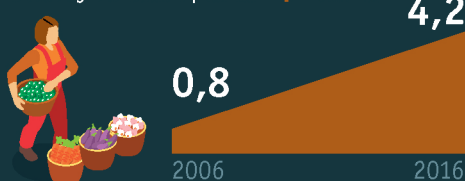

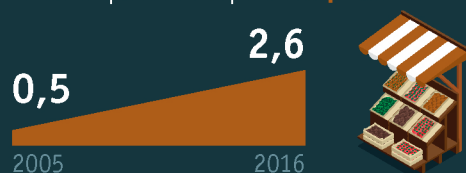
Biopotraviny

Nabídka českých biopotravin je poměrně široká. Zájem o biopotraviny neustále roste a u některých dokonce poptávka převyšuje nabídku (např. vejce, ovoce, zelenina, med).

Celkový obrat biopotravin | mld. Kč

Celková spotřeba biopotravin | mld. Kč

Podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů | %

Spotřeba biopotravin na obyvatele za rok

Ekologické zemědělství

Smyslem ekologického zemědělství je produkce kvalitních potravin a hospodaření na zdravé půdě trvale udržitelným způsobem. Vzhledem k dlouhodobé finanční podpoře státu došlo od roku 1993 k rozvoji ekologického zemědělství, a to jak rozlohy obhospodařované půdy, tak počtu ekofarem.

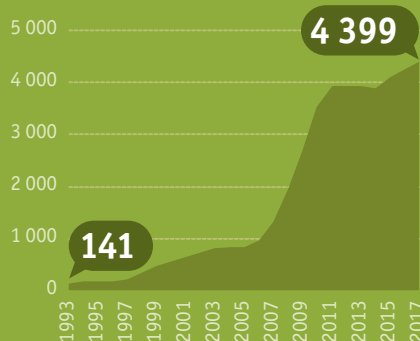

Vyplacené finanční prostředky (dotace)

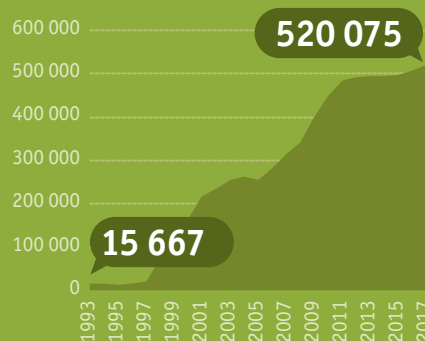
1998
48,1
mil. Kč

2017
1 286,2
mil. Kč

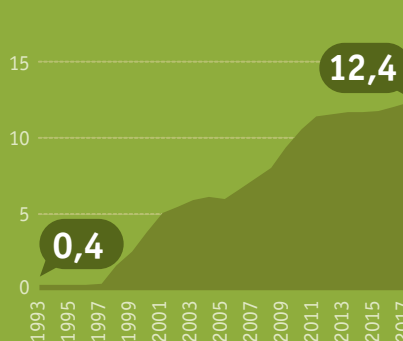
Počet ekofarem celkem

Výměra zemědělské půdy v režimu ekologického zemědělství | ha

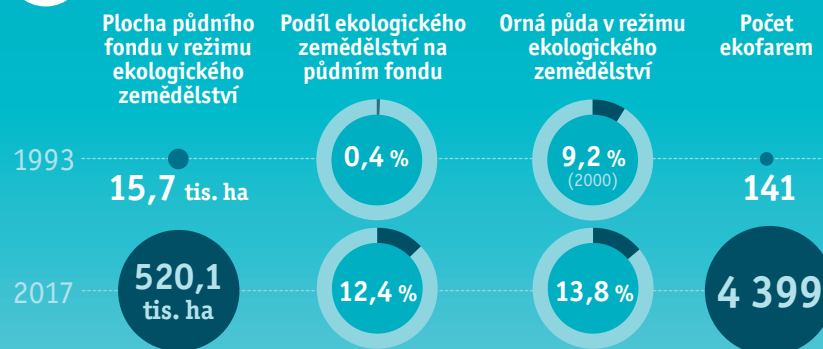

Podíl ekologického zemědělství na zemědělském půdním fondu | %

Ekologické zemědělství v roce 1993 a 2017

Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v roce 2017

Agroturistika

Velmi oblíbeným způsobem trávení volného času obyvatelstva se v posledních několika letech stává agroturistika, která je také finančně podporována.

124 žádostí

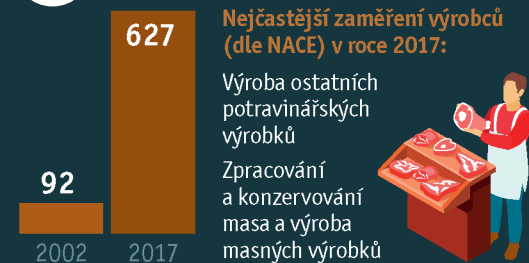
podaných pro podporu agroturistiky v roce 2017

276,7 mil. Kč

výše finanční podpory na základě podaných žádostí v roce 2017

Výrobci biopotravin

Značení potravin

Pro označení biopotravin se používají tato loga:

české značení

evropské značení

Zejména v posledních letech se na trhu objevují různé **lokální potravinové značky**, které jsou obyvateli velmi pozitivně vnímány zejména s ohledem na udržitelný způsob života.

Potraviny garantované státem:

Potraviny garantované Evropskou unií:

Žatecký chmel

Olomoucké tvarůžky, Třeboňský kapr

min. 25 let tradice, špekáčky, Pražská šunka

